

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSDROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTER GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Jutalom a zászlósértésért.

Dr. Gombos Ignác törvényhatósági bizottsági tag a csütörtöki közgyűlésen szóvá tévén a június 23.-án elkövetett zászlósértést, annak kiderítését és megállapítását kérte, hogy valóban „felsőbbhatósági parancsra” követte-e el a rendőrfelügyelő az attentátumot, s ha igen, melyik volt az a felsőbb hatóság?

Nos, a kérdésre alig egy óra múlva megkapta Gombos a frappáns, a fülhaborítóan botrányos, kézzelfogható és félre nem magyarázható választ; midőn a tárgysorozat 17. tételénél fölolvasták a főispán átiratát, amelyben tudatta, hogy Martinovits György rendőrfelügyelőt, hivatalos működése körében szerzett érdemei elismerésül, tiszteletbeli rendőrkapitánnyá nevezte ki.

Most már igazán nem sok leleményesség kell hozzá, hogy kitaláljuk, ki volt az a felsőbb hatóság, aki a merénylet elkövetésére a parancsot kiadta.

Mi nem tudjuk és nem is kutatjuk, hogy Martinovits György rendőrfelügyelőnek voltak-e különös méltánylást igénylő egyéb érdemei? Nem tudjuk, hogy például szorgalmas bürokrata volt-e, aki az aktagyártásban kitüntette magát, s talán mások restanciáját is földolgozta. De — ismerve Zombor város közbiztonsági és közrendészeti viszonyait — merjük állítani és a közönség túlnyomó része bizonyára tanubizonyságot tesz mellettünk, hogy elkezdve a főkapitánytól az összes rendőrtisztek nem érnek egy ütet taplót és nem elismerést, hanem kemény megrendszabályozást érdemelnek.

Ha ennek dacára mégis ki akarta tüntetni a főispán az ő kedvenc szolgáját, azt semmiesetre se volt szabad éppen most tennie, amikor még égetően sajog az a seb, melyet Martinovits a magyar állam szimbolumának meggyalázásával az egész zombori magyarság hazafias szívében ütött. Így ez a kitüntetés nem más, mint az egész magyarság brutális arculütése és pökhendi hivalkodás azzal, hogy ebben a vármegyében a Vojnits-guberniumnak minden szabad.

Igazán jellemző az egész ország közállapotára, hogy a magyar állam expo-

nált képviselője, a főispán, akinek hivatásszerű föladata volna a nemzeti eszmét és a nemzeti szimbolumot a leghathatósabbban megvédelmezni, szinte kéjeleg abban a csúf és visszataszító szerepben, hogy a merénylet elkövetőjét ő erkölcsi jutalomban részesíti és ezzel büntársává szegődik.

A Zombori Ált. Ipartestület és ünnepe.

Elujságolom a dolgot.

Ünnep készül a városunkban, az iparosok negyedszázados ünnepe. Jubilálni fognak az ipar munkásai az Ipartestületükben. A Teremtő is hat napig munkálkodott, alkotott, azután szünetet tartott. Az iparmunkás is megakasztja dolgát és huszonöt év múltán joggal támaszthat magának egy örvendetes szép és nagy napot, amikor önérettel tekinthet majd vissza az elvégzett dolgára, ipartestületi életére.

Huszonöt esztendeje van már annak, hogy a Zombori Általános Ipartestület 1887. év szeptember 29-én megalakult. Céljának tűzte ki a testületi tagok között a rendet, mely eddig nem volt, mert kiki a maga útján járt, vezetés nélkül botorkált. Bevitték az egyetértést a testületükbe amely nélkül nincsen semmiféle előrehaladás. Az Ipartestület támogatja az iparhatóságot a nehéz dolgában, előmozdítja az egyesülés által az iparosok érdekét s őket haladásra serkenti. Szép dolgok bizony ezek, melyek csak úgy testületben érvényesülhetnek. És amikor minden érvényesült, hálaadó ünnepet méltán tarthat az Ipartestület.

Az Ipartestület első elnöke volt Frey Imre, minden időben és körülmények között kitartással, érvényesüléssel. Követték őt az elnöki székben: Husvéth István, Müller Vilmos, Krizmanits Imre ismét Frey Imre s utána Szemes József.

Az Ipartestület fellendülése arra az időre esik, mikor 1906. évben új és állandó otthont talált az ipartestületi ház megvevésével, abban irodát állított fel, szobákat rendezett be, az Iparos Körnek is lakályos otthont adott abban, az Iparos Dalárdának pedig tágas helyiséget, szóval az iparosok egyesülésének nagy munkáját szerencsésen keresztül vitte.

Mayer Károly Leó ipartestületi jegyző 1906. év óta áll az Ipartestület szolgálatában. Tevékeny férfi, aki sok jó újítást hozott a testületi életbe. A nap mind a két részében hivatalos órákat tart, értesítést, utasítást ad a tagoknak, segíti őket a dolgukban és a tag-

díjak rendes befolyására ügyel. Ő hozta be az iparosoknak a saját szakmájuk szerinti beosztását is külön-külön elnökséggel.

Szemes József nagyiparos, 1911. év óta áll az Ipartestület élén s annak azonnal nagy lendületet adott iparkiallítás rendezésével. Még ugyanazon évben, tavaly, volt a látogatott ruházati kiállítás. Az idén, augusztus 20-án nyílik meg a lakás berendezési kiállítás, ruházati pótkiállítással. Esztendőre pedig a fémiparosok kiállítása lesz, melyet majd egy bácsmegyei nagyobb iparkiallítás követ. Nagy és hasznos szép dolgok ezek, melyek Szemes József elnök nevéhez és a tevékeny munkaköréhez fűződnek.

Ezek az iparkiallítások legjobban mozdítják elő az iparosok érdekeit. Vergilius szemeivel látjuk, hogy: „Labor omnia vincit,” a munka mindent legyőz. De lássa az érdeklődő közönség is, hogy a mi iparosaink elég ügyesek és munkabírók arra nézve, hogy közkeletű, szép és jó munka előállítása után, ürügykereséssel ne keresse senki máshól azt, amit itthon is megtalál. A városnak is ez az érdeke.

A jubilálás örvendezést jelent. — A huszonöt éves idő szép idő arra nézve, hogy egy hétre letegyük a csatogó, berregő, recsegő, vágó és fűrészelő szerszámot és rajokba verődve, csendes andalgással, fűrkésző, figyelmes nézéssel elmélkedjünk a mult felett, hogy is voltunk akkor, mint vagyunk most és a mindinkább szabályosuló keretek között milyen a kilátásunk jövőre?

A város lakossága, kell, hogy az iparosokkal segítő barátként testvéresüljön, velük együtt érezve ünnepeljen.

Felhívjuk városunk lakóinak a szives figyelmét az iparosaink készülő jubiláris ünnepére és kérjük, hogy velük együtt ünnepeljenek. A modern jelszó: a „testvériség”, ne legyen üres szólam az ajkunkon, hanem legyen igaz érzés a szívében.

Augusztus 20-án, első nagy királyunk névnapján emlékezzünk arra, hogy Szent István, első fogta munkára a magyart. Mi pedig ünnepeljünk az érdemes iparosainkkal, velük együtt örvendjünk, mert a nemesítő munka viszi legjobban előre az országot. Okuljunk Európa szerte, Amerika szerte más nemzetek példáján és becsüljük meg a tisztas munkát és annak az iparkodó embereit, akik gyors ütemben haladnak előre.

Látogassuk szívesen és tömegesen az iparkiallítást mindnyájan. Ünnepeljünk

magyar szívvvel és magyar lelkesedéssel, de minden tevésünkön rajta legyen a magyarság bélyege. Ugy legyen!

Vértesi Károly.

Városi közgyűlés.

Két napos közgyűlése volt a város törvényhatósági bizottságának a héten. Csütörtökön délután 3 órakor kezdődött, de este 7 óráig az óriási tárgysorozatnak mindössze csak 27 tételét intézték el; a többi — száznál több — péntekre maradt.

Az ellenzék derekasan teljesítette ellenőrző kötelességét és bíráló feladatát. Szónokai a legnagyobb tárgyilagossággal, mintaszerű pártatlansággal tárták föl a zombori közigazgatás rettenetes mizériáit, s a tanács és a tisztikar gyarlóságának bizonyítékait. S hogy mennyire igazat mondtak, s mily tapintatosan adták elő mondanivalóikat, azt eléggé bizonyítja az, hogy a közgyűlés többsége, mely máskor zajongással hurrogta le a kellemetlen szónokokat, most némán, egyetlen tiltakozó vagy védelmező szó nélkül hallgatta végig a hosszú gravament; s a tisztikar restelkedve, kínosan feszengett a zöld asztal mellett. S Alföldy Árpád helyettes polgármester, akinek most a szabadságon levő Hauke Imre polgármester helyett kellett tartania a hátát, számlátomást nagy zavarban volt és védekezni abszolúte nem tudott; amit mondott is, azzal csak a tanács tehetetlenségét bizonyította.

A hosszú közgyűlésről részletes tudósításunk a következő:

A polgármesteri jelentéshez *Prokópy* Imre szólott először. Terjedelmes felszólalását, mely szigorú kritikát tartalmazott, de bámulatosan tárgyilagossá volt — mindvégig feszült figyelemmel és élénk érdeklődéssel hallgatta az egész közgyűlés. Aki elég elfogulatlan — úgymond — hogy teljes pártatlansággal ítélje meg a zombori közviszonyokat, annak meg kell állapítania, hogy Zombor város évek hosszú sora óta a teljes stagnálás, a pangás és marasmus sorvasztó karjaiban van, a közállapotok minden vonalán, az adminisztráció, a kulturális és közgazdasági élet terén egyaránt. Egy nagyszabású városfejlesztési programra hasztalan vártunk hosszú ideig, s amit végre megalkottunk is, azt sem hajtuk végre. Ebben mindenestre hibás a törvényhatósági bizottság is; de a főhibát abban látja, hogy a polgármesterben és a tanácsban nincs semmi érzék és semmi képesség a kezdeményezésre. Sőt a szabályrendeleteket és közgyűlési határozatokat is tetszés szerint félredobják, amit konkrét példákkal bizonyít. Ennek az anarchisztikus állapotnak és önkénykedésnek az eredménye, hogy a közgyűlési tárgysorozatok rendszerint oly zsúfoltak, hogy szinte lehetetlen a rendes, reális tárgyalás, s a közgyűlés jóformán csak a tudomásul vevő gépezet miserábilis szerepét viszi. Ezután áttért a szónok a helyhatósági adminisztráció részletes bírálatára. Mint maga mondotta, nem akarta a nagyobb dolgokat feszegetni, csak a mindennapi életben előforduló apróbb konkrét esetekkel hozakodott elő, de azok olyan megbotránkoztató módon jellemző példái a mi adminisztrációnk tarthatatlan voltának, hogy igazán frappáns hatással voltak mindenkire. Rámutatott arra, hogy a póttart. és tartalékosok családja javára rendezett gyűjtésről, többszöri sürgetés dacára, még mindig nem számolt el a polgármester. Szóvá tette az utcaseprés és a locsolás ügyét. Kifogásolta, hogy a köztemető ügyét nem sürgeti a város a minisztériumnál, s elmondta, hogy a polgármester ezelőtt 6 héttel valami értekezletet hívott össze ebben a dologban, de oda éppen azokat nem hívta meg, akik ezt az ügyet kezdeményezték és állandóan mozgatják. — Közel fekszik a föltevés, hogy ez a föltűnő mellőzés pártpolitikai szempontokra vezethető vissza, ami igazán megengedhetlen dolog. Elmondta a szónok a szolnoki Damjanich-szobor körül fölmérvült botrányos incidenst. Szolnok meghívta

Zombort a leleplezésre, de a város nem képviseltette magát, dacára annak, hogy Buday Gerő a saját költségén akart menni, de a tanács azt mondta: „Szolnok messze van.” Lám, a szolnokiak nem így gondolkodtak, mert azok eljöttek a mi Rákóczi szobrunk leleplezésére. Buday még május 31-én megfölebbezte a tanácsnak ezt az abszurd határozatát, de, ime máig sem hozták a közgyűlés elé. Fölsorolt még a szónok egy csomó utcai mizériát, szóvá tette a gimnáziumi deszkakerítést, a vasútnál lévő kocsihiányt, s a szabadfürdő kérdését. Az utóbbira nézve konkrét javaslatot is tett, rámutatván arra, hogy a szöntai híd mellett, ha a nádist kivágnák és kellően előkészítenék a talajt, volna szabadfürdőre alkalmas hely.

A második szónok dr. *Gombos* Ignác hazafias lendülettel és a jogos indignáció hangján szóvá tette a június 23-án elküvetett zászlósértést; amikor tudvalevőleg hatósági közeg, a városi rendőrfelügyelő, követelt el attentátumot a magyar állam szimbóluma ellen. Az ilyen sérelmet mindenütt oly érzékenyen veszik, hogy a nemzetek még háborút is indítanak miatta. Mi sem tűrhetjük ezt el; annál kevésbé, mivel a rendőrfelügyelő felsőbb hatósági parancsra hivatkozott. Tudnunk kell, hogy ez igaz-e és ki volt az a felsőbb hatóság. Esetleg meg kell torolni a merényletet. Azért vizsgálatot és annak eredményéhez képest példás megtorlást kér.

Petényi József emlékezteti a közgyűlést, hogy a városfejlesztési javaslat elkészítését és végrehajtását abban a reményben bízták a huszas bizottságra, hogy az majd gyorsan elvégzi a feladatát. S ime, még a legszükségesebbek sem történtek meg. Nem is említve a vízvezeték és a csatornázást, ott van a felsőkereskedelmi és a polgári iskola ügye. Mindkét helyen a tanulók oly nagy számban jelentkeznek, hogy hely hiánya miatt vissza kell sokat utasítani. Itt tehát elsődrendű kultúr szükségletről van szó és még sem történik egy lépés sem az új iskolák létesítésére. Szóvá teszi még, hogy a tervezett, de abbamaradt mozi vállalkozói részéről letett 2000 korona óvadékot csak hosszú idő múlva tudták visszakapni az illetők.

Dr. *Alföldy* Árpád helyettes polgármester választott a felszólalásokra. Egyetlen konkrét esetet se hagyott érintetlenül, s nem ő az oka, hogy válasza csak ötlés-hatolás volt. Miután ő hazugságokkal nem szokott dolgozni, a fölhízott panaszok pedig mind igazak voltak, természetesen nagyon gyarlón védekezett. Például *Prokópy* Imre arra a megjegyzésére, hogy a tanácsban nincs kezdeményezési képesség, mindössze azt a fura választ adta, hogy a tanács engedelmesen aláveti magát a közgyűlésnek. Hasonlóan gyarló feleletet adott a szolnoki Damjanich szobor leleplezése ügyében is; Budayt — úgymond — noha saját költségén ment volna, azért nem küldték, mert eddig csak a *közvetlenül szomszédos* törvényhatóságokhoz küldtek deputációt. A többi válasz között még azok érték valamit, ahol orvoslást vagy vizsgálatot ígért. Így tett például a zászlósértés ügyében is.

Prokópy Imre aposztrofálta pár találó szóval a válasz gyarlóságát; azután a többség tudomásul vette a polgármesteri jelentést.

Ezután elővették *Prokópy* Imre önálló indítványát, a Koczik-féle árvaház alapítvány állagához tartozó arany- és ezüstpénzek elárverezése körül követett eljárás tárgyában vizsgálat elrendelése iránt. Az indítványozó *Prokópy* Imre előadta, hogy a közalapítványi igazgatóság átirata és a hagyatéki bíróság végzése alapján a folyó évi május havában nyilvános árverés útján értékesítették az alapítványhoz tartozó ingóságokat, közöttük több arany- és ezüstpénzeket, amelyek folyó értékkel bírnak. Arany- és ezüstpénzeket tudvalevőleg csak akkor lehet elárverezni, ha azok már csak numizmatikai értékkel bírnak. Folyó értékkel bíró pénzeket azonban nem eladni, hanem esetleg beváltani szokás; s ha mégis árverés történik, akkor a kikiáltási ár nem lehet kisebb az árfolyam szerinti összegnél. De itt jóformán az volt a jelszó, hogy ki ad „kevesebbet” a pénzekért? Így tetemesen megkárosították az alapítványt. S történt mindez az egész tanács

jelenlétében és asszisztálása mellett. Meg kell állapítani, hogy visszaélés vagy tudatlanság fordult-e elő, s kit terhel a felelősség? Azért indítványozza, hogy a közgyűlés küldjön ki egy 5 tagú vizsgáló bizottságot, s a vizsgálat eredményéhez képest szigorú megtorlás alkalmaztassék. A közgyűlés egyetlen szó ellenmondás nélkül, egyhangúlag elfogadta az indítványt.

Az 52 ezer korona állami segély hova fordítása dolgában úgy rendelkezett a közgyűlés, hogy mintegy 10 ezer korona a már előlegezett fizetés-javítási összegek visszatérítése-képpen könyveltessék el, a többi 42 ezer korona pedig a házipénztár javára maradjon.

A belügyminiszter az autóbusz vállalat engedélyét megsemmisítette, mert a vállalatnak nincs iparhatósági engedélye és mert törvény szerint nem lehet kizárólagos jogot adományozni. Amíg a vállalat a törvényes föltételeknek eleget nem tesz, addig az autóbusz közlekedés betiltatik.

Az igazságügyminiszter megtagadta az igazságügyi palota telkének átengedéseért jogosan igényelt kártérítést. Ujabb föliratban fölvilágosítja a törvényhatóság, hogy kötelessége fizetni.

A honvéd hadapród iskola alapítványi helyére Illits Györgyöt választották meg. A városi polgári fiúiskolánál, a miniszter engedélye alapján, két segédintézői állás szerveztetik.

A főispán átiratilag tudatta, hogy Martynovics György rendőrfelügyelőt tiszt. alkaptánnyá, Szabó Sándor városi alszámvevőt tiszt. főszámvevővé, Sztojkov Radivoj városi segédadótiszt. tiszt. alszámvevővé és dr. Masirevičs Sándor zombori ügyvédet tiszt. városi ügyésszé nevezte ki.

A közig. biz. a városi kórház és szegénymenház renoválására kéri a közgyűlést. A közgyűlés azonban úgy találta, hogy az ajánlott megoldás sem célszerű, sem végleges nem lenne, mégis nagy összegbe kerülne. Mellőzte tehát a javaslatot, ellenben átiratilag megsürgeti a vármegyei közkórház létesítését.

Szondy Mátyás és 30 társa indítványt nyújtott be az iránt, hogy a város Vértesi Károlyt, nagy érdemei méltánylásául, díszpolgárává válassza meg. Szondy Mátyás emelkedett szellemű és meleghangú beszédében sorolta fel Vértesi kiváló érdemeit. Aki erkölcsi sikereket méltatni képes — úgymond a szónok — az megadja az ilyen férfiaknak az elismerést.

A beszédet és az indítványt éljenzéssel fogadták, s úgy látszott, egyhangú lesz a határozat. Azonban váratlanul disszonáns hang támadt. *Bruck* Jenő ugyanis ellenezte az indítványt és csak jegyzőkönyvi elismerést akart szavazni Vértesinek; mert — úgymond — elismeri Vértesi érdemeit, de ne feledjük, hogy Zombor eddig csak országos nevű nagy férfiakat választott díszpolgárnak. Titkos szavazást kért; ami azt bizonyítja, hogy itt valami komplot készült.

Szondy Mátyás lelkes védő szavai után megtörtént a titkos szavazás. Beadatott 51 szavazat. Ebből 32 az indítvány mellett, 16 ellene, 3 lap pedig üres volt. Tehát elfogadták Szondy Mátyás indítványát.

Körvezető adótisztte Juhász Lajost, segédadótisztte pedig Tunner Adorjánt megválasztották.

A Magyar Siemens Schuckert cég ellen indított bírság perekről szóló jelentés kapcsán tárgyalta Buday Gerő indítványát, aki Thurszky Zsigmond városi tiszti ügyész részére 1000 korona jutalomdíj megszavazását javasolta.

Prokópy Imre alaposan indokolt beszédben ellenezte az indítványt. Kijelentette, hogy felszólalásának személyes éle nincs, mert ő a tiszti ügyész személyét és munkásságát nagyra becsüli. De elvi ellensége minden hivatalos munka külön jutalmazásának. (Itt *Bruck* Jenő valamit közbeszólt; de *Prokópy* egy éles megjegyzéssel elhallgattatta.) Kifejti az ilyen jutalmazási rendszer helytelenségét. Ellenindítványt nem tesz, sem szavazást nem kér, de fentartja álláspontját és kéri, hogy ha már a többség megadja a jutalmat, legalább ez legyen az utolsó.

Dr. *Grüner* Samú még tovább ment. Ő sem tartja helyesnek az ilyen indokolatlan jutalmazásokat; de a szóbanforgó konkrét esetben számadatokkal iparkodik bizonyítani, hogy

a város, ha a jutalmat megadja, majdnem ráfizet az üzletre. Különben is itt olyan tisztviselőről van szó, akit a város csak az imént léptetett elő a VII-ik fiz. osztályba; tehát ezzel eléggé méltányolta és megjutalmazta érdemeit.

Dr. Bruck Jenő arra figyelmeztet, hogy itt nem közönséges működésről, hanem nagy előtanulmányokat igénylő rendkívüli munkáról van szó, ami mindenesetre külön méltatást érdemel.

Ezután a többség elfogadta Buday Gerő indítványát illetőleg az állandó választ. javaslatát.

A főispán pedig, az idő előhaladottságára való tekintetből, péntek d. u. 3 órára halasztotta a gyűlés folytatását.

Második nap.

A második napon valamivel rövidebb idő alatt végeztek a hosszú tárgysorozattal. Mindjárt az ülés kezdetén vitát idézett föl a Ferenc csatornán lévő fürdőház előtti tér kikövezése. *Petényi József* arra utalt, hogy előbb a város utcáit kövezzék ki. *Czettl Dezső* pedig azt kifogásolta, hogy minek ott 544 négyszögöl kövezet, holott kisebb terület is elegendő lenne. A többség azonban elfogadta az állandó választ. javaslatát.

Tudomásul vették, hogy *Prokópy Imre* felső keresk. iskolai tanár fizetését felsőbb rendeltetűre, 2400 koronáról, a szabályszerű 3600 koronára emelték föl, a f. évi márc. 1-től kezdve.

Az éjjel égő közvilágítási lámpák égési idejét félfórával meghosszabbították.

Kerekes Sándor vasúti vendéglős az általa építeni szándékolt szálloda céljára kért városi terület iránt beadott kérelmét visszavonta; s így az tárgytalanná vált. Különben se teljesítették volna.

Konyovits Péter könyvelő és *Karnász Kálmán* kiadó fizetésjavítás iránti kérelmét elutasították. Ellenben *Matzicz Lajos* állatorvosnak méltányosságból 800 korona fizetés és 80 korona lakbérjavítást megszavaztak. A városi segédadótisztek fizetésrendezés iránti kérelmét szintén elutasították. Viszont a városi születésű nők fizetését 150 koronáról 240 koronára emelték és pedig 1908 november 1-ig visszamenőleg, a kültekki kézbesítőknek nem adnak fizetésjavítást, sem *Kemény János* volt segédadótisztnak drágasági pótlékot.

Az állandó választmány szintén megtagadni javasolta *Torma Mátyás* ideiglenes díjnok jutalomdíj iránti kérelmét. Hasztalan kelt pártjára *Czettl Dezső*, s utalva arra, hogy ez a szegény ember 2 évig ingyen dolgozott, s most is beteg fekszik, indítványozta, hogy adjon a város nekilegalább 200 koronát. A többség az állandó választmány szűkkeblű javaslatát fogadta el.

A huszas bizottság által beterjesztett szabályrendeleti tervezetekre kerülve a sor, dr. *Strasser Lajos* indokolt indítványára azokat a napirendről ezúttal levették, s utasították a polgármestert, hogy e szab. rend. tervezetek tárgyalására, még aug. hó folyamán, külön rendkívüli közgyűlést hívjon össze.

A Művészház kérelmét, hogy a város lépjen be az egyesületbe, elutasították. Az iparos dalárdának azonban, az országos dalversenyen való részvétele alkalmából, 300 kor. segélyt megszavaztak.

Georgievits Koszta és társa a várostól némely maradványföldet szeretne megvenni. Ez az ügy egy kicsit gyanusnak látszik, de mindenesetre feltűnő. *Czettl Dezső* ugyanis kimutatta, hogy a kérdéses földek sokkal többet érnek, mint amennyiért így kéz alatt el akarják adni. Meg is nevezett vállalkozókat, akik jóval többet hajlandók adni értük. Egyébként ellenzi az eladást, mert az a terület kijárója a csűrhenek és a városi legelőhöz tartozik.

Novákovits Izidor és *Nikolits György* dühös keserűséggel támadtak *Czettlre* és meggyanúsították, hogy célja csak az, hogy ne a kérelmezők, hanem mások kapják meg a földet. (Hát nekik miért fáj olyan érzékenyen a kérelmezők feje?) *Prokópy Imre* előadja, hogy hozzáértőket kérdezett meg, akik azt mondták neki, hogy a följárlott vételár potomság a kérdéses földekért; aminthogy tényleg vannak is jelentkezők, akik jóval többet akarnak adni. Mihelyt pedig van jobb ajánlat, már nem lehet az eladást kéz alatt csinálni. Tartsanak tehát nyilvános árverést.

Ez az indítvány se tetszett *Novákovitsék*-nak és *Nikolitsék*-nek. S csakugyan a többség a *Czettl* és *Prokópy*-féle indítványok mellőzésevel az áll. vál. javaslatát fogadta el.

Dr. *Mayer Nándor* indítványát az apatini út fásításáról elvetették. *Szabó Sándor* városi alszámvevőt a IX. fizetési osztályból a VIII-ik fizetési osztályba javasolta helyezni az állandó választmány. *Prokópy Imre* kimutatta, hogy ez szabálytalan volna és méltán maga után vonná a közpénzek elpazarlásának vádját. Tehát az ügy adassék vissza a gazd. és pénzügyi bizottságnak, hogy más alkalmas és törvényes módot gondoljon ki. A többség azonban elfogadta az állandó választmány javaslatát.

Egy csomó fizetésjavítást, özevgyi nyugdíjat, gyermektartási járulékat stb. szavaztak még meg; *Kulits Márton* városi adóvégrehajtó egy évi szabadság iránti kérelmét azonban nem teljesítették. (Évekre terjedő szabadság csak *Novákovits* úrnak jár.) Hanem kapott *Kulits* 3 havi szabadságot, azzal, hogy egy év kereében mindenkor kérheti a meghosszabbítást, orvosi bizonyítvány alapján.

A számadások dolgát tömegesen és gyorsan elintézték. Azután következett a póttárgysorozat. A zombori cukorgyár kérvényénél, melyben cukorrépa elhelyezésére terület átengedését kéri, *Prokópy Imre* szóváltette a lapunk múlt számában fölemlített igazgatósági ülést, melyen kimondták, hogy a zombori gyár fölépítését elhalasztják és a várostól határidő meghosszabbítást kérnek. Szólok csak úgy hajlandó ebbe belemenni, ha az építésre nézve kötbért köt ki a város.

A főispán kijelenti, hogy ő is részt vett a kérdéses igazgatósági ülésen és biztosíthatja a közgyűlést, hogy az építés elhalasztásának csupán az az oka, mert még nem jött össze a szükséges 6000 holdnyi termelési terület.

A különlegességi dohánytőzsde céljára a *Kossuth Lajos* utca és *Deák Ferenc* körút sarkán adnak területet, miután *Bruck Jenő* kijelentette, hogy ez „eminens közérdek.“

Még *Ballun Péternek* 200 korona, *Szél Józsefnek* 100 korona, *Klinovszki Kálmánnak* 200 korona segélyt és a rendőröknek a kért drágasági pótlékot megszavazták — s ezzel a közgyűlés véget ért.

HIREK.

Zombor új díszpolgára. A csütörtöki városi közgyűlés *Véteszi Károly* író és a zombori társadalom legagilisabb vezérférfiát, nagy érdemei méltánylásául, Zombor város díszpolgárává választotta meg. A megérdemelt kitüntetéshez *Véteszi* nagyszámú tisztelői őszinte szívvel gratulálnak.

Tiszteletbeli városi tisztviselők. A város főispánja a zászlósrótt *Martinovits György* rendőrfelügyelőt tiszteletb. rendőrkapitánnyá; *Szabó Sándor* városi alszámvevőt tiszteletbeli főszámvevővé, *Sztojkov Radivoj* segédadótiszttel tiszteletbeli alszámvevővé és *Masirevits Sándor* zombori ügyvédet tiszteletbeli városi ügyésszé nevezte ki.

Előléptetések a városnál. A városi közgyűlés *Juhász Lajos* adótisztet körvezető adótisztte, *Tunner Adorján* gyakornokot pedig segédadótisztte léptette elő.

Hauke úr építkezik, otthon, de köz-költségen. Botrányos esetről értesítik lapunkat. Amikor ugyanis a közérdekű és égetően szükséges intézményeknek egész sorozata nyugszik az éj homályában; amikor még az olcsó népfürdőt se tudjuk a közönség számára létesíteni, s egész csomó utca van, ahol csak hírét hallják a kövezetnek; ugyanakkor a polgármester, a város költségén, a veje szőlőjéhez vezető utat pompásan kiköveztette és olyan 2 kitűnő cement hidat is építtetett az útvonalon, amely párját ritkítja. Persze, persze, „minden szentnek maga felé hajlik a keze.“ Hátha még az ember nem is szent, hanem — *Hauke Imre*? Egyébként ha majd esetleg szóvá teszik a köz-

gyűlésen ezt a botrányos visszaélést, *Bruck Jenő* bizonyára kenetteljes arccal meg fogja állapítani, hogy ez a *Csáky szalmája*-féle gazdálkodás tulajdonképpen „eminens közérdek.“

A különlegességi dohánytőzsde új helyisége. A város legutóbbi közgyűlésén megengedte, hogy a különlegességi dohánytőzsde tulajdonosa a *Kossuth Lajos* utca és a *Deák Ferenc* körút sarkán, városi területen, díszes pavillonszerű üzleti helyiséget építsen.

Az autóbusz közlekedés szünetelni fog. Mint közgyűlési tudósításunkban olvasható, a belügyminiszter, némely szabálytalanság miatt, egyelőre betiltotta az autóbusz közlekedést, ami elég nagy baj a vasútra járó publikumnak. — Hogy meddig tart a szünet, azt egyelőre tudni nem lehet.

Ösztöndíj kereskedelmi főiskolai kurzust hallgató ifjaknak. A szegedi kereskedelmi és iparkamara egy 300 (háromszáz) koronás ösztöndíjat alapított oly *Csongrád*, illetőleg *Bács-Bodrog* vármegyében illetékes szegénysorsu ifjú számára, aki felsőkereskedelmi, vagy más középiskolai végzettség birtokában, tanulmányát valamely kereskedelmi főiskolai kurzuson folytatja. A 300 korona ösztöndíj az érdekeltnek akkor fog kiadatni, ha ez a kurzus első felében tanusított sikeres előmeneteléről bizonyítványt mutat elő. A kamara ez ösztöndíjra most hirdet pályázatot és felhívja a pályázni kívánókat, hogy sajátkezüleg irt, bélyegtelen folyamodásukat érettségi bizonyítvány, vagy ennek hiteles másolata és vagyontalansági bizonyítvány melléklésével, továbbá a végzendő tanulmány megjelölésével folyó évi július hó 31-ig a szegedi kereskedelmi és iparkamara elnökéhez küldjék be.

Kettős sínpar a budapest—zimonyi vonalon. Ezidőszerint igen kevés fővonalán van a máv.-nak kettős sínpar lefektetve. A nyugatra gravitáló Budapest—Hatvan s Budapest—bécsi vonal, valamint a főváros néhány szomszéd vonala van csak ilyen forgalom lebonyolításra berendezve. A kettős sínparnak az a legfontosabb előnye, hogy az egyes vonatoknak nem szükséges állomásokon vesztegelni találkozásuk végett, mivel az nyílt pályán is lehetséges. Nemrég készültek el a tervek a budapest—zimonyi vonal kettős sínparra való megépítésére, most már a pályázat is befejezést nyert s néhány nap múlva megkezdik a munkálatokat. Az egész Balkán forgalmát lebonyolító vonal ilyenformán sokat nyer s megszűnnek azok a lehetetlen állapotok, amelyek az óriási személyforgalmat folytonosan akadályozták. De a teherforgalom is sokat nyer a vonal kiepitésével, mivel így egy tehervonat a személyvonatok elsőrangúsága miatt napokig volt kénytelen a fővárostól a szerb határig terjedő utat megtenni.

Talált öleb. Folyó évi július hó 12-én egy fehér öleb, a városban gazdátlanul találtatott. Tulajdonosa tulajdonjogát 2 tanú által igazolva, 8 napon belül a rendőrkapitányságnál átveheti.

Sorozások vármegyénkben. Hivatalos értesítés szerint *Bács-Bodrog* vármegyében a sorozások járásokként a következőképpen lesznek megtartva: a zombori járásban augusztus hó 12., 13., 14., 16., 17. és 19-én, — az apatini járásban augusztus hó 26., 27., 28., 29., 30. és 31-én, — a titeli járásban augusztus hó 12., 13. és 14-én, — a zsabolyai járásban augusztus hó 16., 17., 21. és 22-én, — a palánkai járásban augusztus hó 24., 26., 27., 29. és 30-án, a bajai járásban szeptember hó 4., 5., 6., 7. és 8-án, — a bácsalmási járásban szeptember hó 11., 12., 13., 14., 16., 17., 18. és 19-én, — az ujvidéki járásban szeptember hó 2., 3., 4., 5., 6., 7. és 9-én, — a kulai járásban szeptember hó 12., 13., 14., 16., 17., 18. és 19-én, — a hódási járásban szeptember hó 23., 24., 25., 26., 27. és 28-án, — a topolyai járásban szeptember hó 2., 3., 4., 5., 6., 7., 9. és 10-én, — az óbcesei járásban szeptember hó 12., 13., 16., 17., 18., 19. és 20-án, — Zenta városnál szeptember hó 23., 24., 25., és 26-án, — a zentai járásban szeptember hó 27., 28., 30. és október hó 1-én — és végül *Magyarkanizsa* városnál október hó 3., 4. és 5-én.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL“

pörkölt kávét

mely a világ
legjobb
kávés-
keverékeerejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-jegygyel**valódi.**

Kapható minden fűszerüzletben. Óvakodjunk utánezatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/4 kiló **Diadal** pörkölt kávé . . . 1 kor. 25 fillér.
 1/4 kiló **Salon Diadal** pörkölt kávé 1 kor. 35 fillér.
 1/4 kiló **Elite Diadal** pörkölt kávé 1 kor. 50 fillér.

104-8-8

Birtok eladás és bérbeadás.

Kiskunhalason (Pestmegeye), a vasútállomástól 4—5 klm., műút mellett egy **2078**, egy **1000**, egy **600**, egy **450** és több **100 holdas birtok** akár egészben, avagy 10—20 holdas részletekben is **kedvező feltételek mellett**

szabad kézből eladó, avagy haszonbérbe adó.

Továbbá: 100 drb 4 éves tinó, 60 drb 2—3 éves üsző, 500 drb egy éves hizlalásra alkalmas süldő, 50 drb hasas göbe, szintén **olcsó árban azonnal eladó.**

Bővebb felvilágosítás nyerhető:

TÓTH LAJOSNÁL Kiskunhalason,
Sertés-piac tér 2. szám.

A föld kitűnő minőségű, megterem bármily veteményt igen bőségesen.

Bérbeadó**emeletes magtár:**

Erzsébet-körút 13. számú házban egy utcai emeletes magtár f. évi november hó 1-től kezdve bérbeadandó.

Tudakozódni lehet ugyanott a „Függetlenségi Kör„ gazdájánál.

-19

KÖZKEDVELTTÉ LETT!!

kellemes íze, jósága és olcsósága által a

PÉCSI TETTYE KRISTÁLYTISZTA FORRÁSVIZ,

mely szénsavas víz ma már szegény és gazdag legkedveltebb asztali itala.

Gazdasszonyok és vendéglősök öröme,

ha e kiváló vizet adhatják asztalukra.

Kapható minden fűszerüzletben és étteremben.

Zombori képviselő: **ARNOVLYEVICS DUSÁN** kereskedelmi ügynökségénél.Zombori főraktár: **Makarits István** fűszerkereskedésében.

90-104-17

Telefonszám: 112. „Unió“ jéggyár Zombor, Zöldkert-utca. Telefonszám: 112.

ÉRTESÍTÉS I

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint

Zöldkert-utcában fennálló

mű-jéggyárunkat üzembe helyeztük.

és a műjeget a gyárban métermázsánként 2 koronáért számítjuk.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtunk Zombor, 1912. évi május hó

teljes tisztelettel

AZ „UNIO“ JÉGGYÁR.

80-21

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására adni, hogy **ZOMBORBAN, Széchenyi-körút 4. szám** alatt, a mai kor igényeinek megfelelő

100-26-12

kárpitos

és

díszítő

műhelyt nyitottam, a legmodernebb rajzminták után a legdivatosabb úri szobákat, szalon berendezéseket elkészítek, valamint függönyöket, tapétázásokat, s minden e szakmába vágó munkákat elvállalok, fő törekvésem oda irányul, hogy tisztelt megrendelőimet szolid áruk mellett kiszolgáljam.

SHREIER JÁNOS

kárpitos és díszítő.